

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

18. aprill 2005,

**erakorraliste meetmete kohta, mis käsitlevad turuleviimisloata geneetiliselt muundatud organismi
"Bt10" maisitoodetes**

(teatavaks tehtud numbri K(2005) 1257 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2005/317/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja nähakse ette toidu ohutusega seotud menetlused,⁽¹⁾ eriti selle artiklit 53 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta)⁽²⁾ artikli 4 lõikes 2 ja artikli 16 lõikes 2 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toitu ega sööta ei tohi viia ühenduse turule, kui selle jaoks ei ole vastavalt nimetatud määrusele antud luba. Sama määruse artikli 4 lõikes 3 ja artikli 16 lõikes 3 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toidu ja sööda jaoks ei või anda luba, kui ei ole asjakohaselt ja piisavalt tõendatud, et kõnealune toit või sööt ei avalda kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ei eksita tarbijaid ega kasutajaid ja ei erine asendatavast toidust või söödast niisugusel määral, et selle tavapärane tarbimine võib põhjustada inimestele või loomadele toitainevaegust.
- (2) 22. märtsil 2005. aastal teatasid Ameerika Ühendriikide ametiasutused (edaspidi "USA ametiasutused") komisjonile, et geneetiliselt muundatud maisiga "Bt10" saastunud

maisitooted (edaspidi "saastunud tooted"), mille jaoks ei ole antud luba ühenduse turule viimiseks, on tõenäoliselt ühendusse eksporditud 2001. aastast alates ja nende eksport jätkub. Lisaks teatasid need ametiasutused, et kõnealustele toodetele ei ole antud luba ka Ameerika Ühendriikide turule viimiseks.

- (3) Ilma et see piiraks liikmesriikide kontrollikohustust tuleks saastunud toodete tõenäolise impordi suhtes võetavatele täiendavatele meetmetele kohaldada järjekindlat ja ühtset lähenemisviisi, mis võimaldaks kiiret ja tõhusat tegutsemist ning hoiaks ära liikmesriikide vahelised erinevused olukorra lahendamisel.
- (4) Määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 53 on sätestatud võimalus asjakohaste erakorraliste ühenduse meetmete võtmiseks kolmandast riigist imporditud toidu või sööda suhtes, et kaitsta inimeste ja loomade tervist ja keskkonda, kui asjaomaste liikmesriikide võetavate meetmetega ei ole riski võimalik rahuldavalt vaos hoida.
- (5) Kuigi äriühing Syngenta, kes arendas geneetiliselt muundatud maisi "Bt10", teatas toodete saastumisest USA ametiasutustele 2004. aasta detsembris, ei ole Syngenta ega USA ametiasutused esitanud andmeid, mille põhjal Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi "amet") saaks läbi viia geneetiliselt muundatud maisi "Bt10" ohutushindamise vastavalt määruse (EÜ) nr 1829/2003 nõuetele. Vastavalt ameti seisukohale⁽³⁾ ei saa kõnealuste andmete puudumisel maisi "Bt10" ohutust veel kinnitada.

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

⁽²⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Toiduohutusameti 12. aprillil 2005. aastal avaldatud seisukoht.

(6) Võttes arvesse, et puuduvad andmed, mille põhjal oleks võimalik läbi viia geneetiliselt muundatud maisi "Bt10" ohutushindamine ühenduses ettenähtud tervisekaitse kõrge taseme saavutamiseks, ja eeldatavat ohtu toodete puhul, mille jaoks ei ole antud luba vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003, millega arvestatakse ka määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 7 sätestatud ettevaatuspõhimõtet, on asjakohane võtta erakorralised meetmed, et vältida saastunud toodete turuleviimist ühenduses.

(7) Vastavalt määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldnõuetele on toidu- ja söödakäitlejatel juriidiline esmavastutus tagada nende käideldava toidu ja sööda vastavus toidulaaste õigusnormide nõuetele ning kontrollida nende nõuete täitmist. Seepärast on esmase turulevimise eest vastutaval ettevõtjal kohustus tõestada, et turule ei ole viidud saastunud tooteid. Selleks tuleks erakorraliste meetmetega ette näha, et teatavaid Ameerika Ühendriikidest pärit tooteid turule viia ainult juhul, kui esitatakse analüüsiaruande, mis näitab, et tooted ei ole saastunud geneetiliselt muundatud maisiga "Bt10". Heakskiidetud laborid peaksid analüüsiaruande esitama rahvusvaheliselt tunnustatud standardite kohaselt.

(8) Kontrolli hõlbustamiseks tuleks kogu turuleviidava geneetiliselt muundatud toidu ja sööda suhtes kohaldada valdeeritud määramismeetodit. Syngental on palutud esitada geneetiliselt muundatud maisi "Bt10" tekkepõhine määramismeetod ja kontrolliproovid. Seetõttu paluti määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 32 osutatud ühenduse referentlaboril kinnitada kõnealuse toote määramismeetodit Syngental saadud andmete põhjal. Syngenta on määramismeetodi kättesaadavaks teinud ning selle võib leida ka järgmiselt aadressilt: <http://gmo-crl.jrc.it>.

(9) Võttes arvesse, et käesoleva otsusega ettenähtud meetmed peavad olema proportsionaalsed ega tohi piirata kaubandust rohkem kui vaja, tuleks meetmeid kohaldada ainult selliste toodete suhtes, mis võivad olla tõenäoliselt saastunud geneetiliselt muundatud maisiga "Bt10". USA ametiasutustelt saadud andmete põhjal ei impordita Ameerika Ühendriikidest ühendusse ei geneetiliselt muundatud maisi teri ega ühtki nendest saadud toodet, välja arvatud maisigluteensööd ja loomasöödaks ettenähtud õlleraba. Järelikult tuleks kõnealuseid meetmeid kohaldada viimati nimetatud toodete suhtes.

(10) Komisjoni taotlustele vaatamata ei suuda USA ametiasutused anda mingeid garantiisid, et maisi "Bt10" ei leidu

ühendusse imporditavas geneetiliselt muundatud organismidest toodetud või neid sisaldavas maisigluteensöödas ja õllerabas, võttes arvesse, et Ameerika Ühendriikides puuduvad nende toodetega seotud eraldamis- ja jälgimis-meetmed.

(11) Toiduainete suhtes on komisjonile edastatud teave, et Ameerika Ühendriikidest imporditud geneetiliselt muundatud maisi ühenduses toidu tootmiseks ei kasutata. Liikmesriigid peaksid siiski jälgima, kas turul leidub geneetiliselt muundatud maisist valmistatud toiduaineid ja kas need on saastunud maisiga "Bt10". Liikmesriikide esitatud teabe põhjal kaalub komisjon asjakohaste meetmete võtmise vajadust.

(12) Kõnealuseid meetmeid tuleks kuue kuu pärast hinnata, et otsustada, kas need on veel vajalikud.

(13) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesolevat otsust kohaldatakse järgmiste Ameerika Ühendriikidest pärit toodete suhtes:

— CN-koodi 2309 90 20 alla kuuluva geneetiliselt muundatud maisi sisaldav või sellest toodetud maisigluteensööd,

— CN-koodi 2303 30 00 alla kuuluvat geneetiliselt muundatud maisi sisaldav või sellest toodetud õlleraba.

Artikkel 2

Esmase turuleviimise tingimused

1. Liikmesriigid lubavad artiklis 1 määratletud geneetiliselt muundatud toodete esmast turuleviimist ainult juhul, kui saadetisega kaasasolevas geneetiliselt muundatud maisi "Bt10" avastamiseks ettenähtud sobilikul ja kinnitatud tekkepõhisel meetodil põhineva analüüsiaruande originaaleksemplaris on näidatud, et toode ei sisalda maisi "Bt10" ega maisist "Bt10" toodetud maisigluteensööta.

Kui artiklis 1 viidatud saadetiis on jagatud osadeks, peab lõikes 1 toodud analüüsi aruande tõestatud koopia olema kaasas osadeks jagatud saadetiise iga osaga.

2. Kui selline analüüsiaruanne puudub, peab ühenduse toote esmase turuleviimise eest vastutav ettevõtja analüüsima tõendama, et tooted ei sisalda ühte või mitut lõikes 1 loetletud geneetiliselt muundatud toodet. Kuni analüüsiaruande valmimiseni ei viida tooteid ühenduse turule.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile positiivsetest (ebasoodsatest) tulemustest toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Artikkel 3

Muud kontrollmeetmed

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, sealhulgas juba turul olevate artiklis 1 nimetatud toodete pistelised proovid ja analüüs, kontrollimaks, et need ei sisalda maisi "Bt10" ega maisist "Bt10" toodetud maisigluteensööta. Nad teatavad komisjonile positiivsetest (ebasoodsatest) tulemustest toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Artikkel 4

Saastunud saadetised

Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, tagamaks, et artiklis 1 loetletuid tooteid ei viida turule, kui need sisaldavad maisi "Bt10" või maisist "Bt10" toodetud maisigluteensööta.

Artikkel 5

Kulude korvamine

Artiklites 2 ja 4 sätestatud kulud kannavad toodete esmase turuleviimise eest vastutavad ettevõtjad.

Artikkel 6

Meetmete läbivaatamine

Käesolev otsus vaadatakse uuesti läbi hiljemalt 31. oktoobril 2005.

Artikkel 7

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 18. aprill 2005

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Markos KYPRIANOU